

Kokousaika: maanantai 7.12.2020 klo 18.00 – 18.25
Kokouspaikka: Kunnanvirasto, Perttulantie 20, Ypäjä
Käsittävät asiat:

Nro (§)	Asia	Sivu	Liite/om
SIVLA 98 §	Laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	144	
SIVLA 99 §	Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat.....	145	
SIVLA 100 §	Käsittelyjärjestys.....	146	
SIVLA 101 §	Lukuvuoden 2021 - 2022 työ- ja loma-ajat.....	147	
SIVLA 102 §	Perusopetuksen opetussuunnitelma – arvioinnin kriteerit	148	
SIVLA 103 §	Ilmoitusasiat	151	Liite 7, 8
SIVLA 104 §	Muut asiat.....	152	
	Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus		

SAMPSA JAAKKOLA

Sampsa Jaakkola
Sivistyslautakunnan puheenjohtaja

Kokousaika: maanantai 7.12.2020 klo 18.00 – 18.25
Kokouspaikka: Kunnanvirasto, Perttulantie 20, Ypäjä

Läsnäolo:

Sivistyslautakunnan jäsenet

☒ Sampsa Jaakkola	puheenjohtaja
☒ Susanna Romu	varapuheenjohtaja
☒ Piia Heikkilä	
☒ Kalle Kähkönen	
☒ Pasi Uusitalo	
☒ Keijo Leppänen	
☒ Maarit Ruusiala	
☒ Mirja Jokio	
☒ Pirjo-Riitta Palonen	

Henkilökohtainen varajäsen

☐ Outi Heikkilä
☐ Kirsi Lyytinen
☐ Elina Hirvonen
☐ Hannu Pajja
☐ Heikki Levomäki
☐ Olli-Pekka Kaunela
☐ Nina Schulman
☐ Jukka Aaltonen
☐ Jenni Mäntynen

Muut

☐ Markku Saastamoinen	kh:n puheenjohtaja
☐ Janika Varjorinne-Mäkeläinen	kh:n edustaja
☐ Tatu Ujula	kunnanjohtaja
☐ Auku Heikkilä	nuorisovaltuuston edustaja
☒ Minna Nouko	varhaiskasvatusjohtaja-sivistysjohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Lisäksi kokoukseen asiantuntijoina kutsuttu:

Turo Järvelä

Vakuudeksi

Sampsa Jaakkola
puheenjohtaja

Minna Nouko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pirjo-Riitta Palonen
Pöytäkirjantarkastaja

Susanna Romu
Pöytäkirjantarkastaja

**Pöytäkirjan
nähtävänäpito**

Päätöksen mukaan § 99

Tuomas Rautio
toimistosiihteeri

SIVLA 98 §

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus:

Ypäjäen kunnan hallintosäännön 5 §:n mukaan toimielimen kokous pidetään silloin, kun puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä sitä puheenjohtajalle esittää. Edelleen 6 §:n mukaan kokouskutsun yhteydessä lähetetään esityslista käsiteltävien asioiden selostuksineen ja pohjaesityksineen, jollei tälle ole erityistä estettä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla sen varsinaisille jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille tai velvoitetuille. Niin ikään 8 § mukaan toimielimen varsinainen jäsen kutsuu estyneenä varajäsenensä sijaansa.

Sivistyslautakunnan päätöksen 12.10.2017 60 §:n mukaan kokouskutsut esityslistoineen lähetetään sähköisesti ypaja.fi -osoitteisiin, ellei erityistä syytä muuta johdu, valtuuston koollekutsumisaikataulua noudattaen (4 pv ennen).

Varsinainen jäsen kutsuu estyneenä ollessaan varajäsenensä päätöksen mukaisesti ja välittää materiaalin tälle.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ypäjäen kunnan hallintosäännön 9 §:n mukaan puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköpostitse 2.12.2020

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelystä:

Keskusteltiin laillisuudesta ja päätösvaltaisuudesta, koska Pirjo-Riitta Palonen sai inhimillisestä erehdyksestä johtuen esityslistan vasta sunnuntaina. Pirjo-Riitta Palosella ei ole vaateita. Minna Nouko oli selvittänyt asiaa ennen kokousta ja kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteet/tiedoksi:

-

SIVLA 99 §

Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat

Selostus:

Kuntalain 140 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Päätöksen katsotaan tulleen yleisesti tietoon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pidetty näin nähtävänä. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunta voi päättää tämän lisäksi myös muusta toimielinten pöytäkirjojen nähtävänä pidosta.

Sivistyslautakunnan 9.8.2017 40 § mukaan sivistyslautakunnan kokouspöytäkirjat pidetään ylläolevan lisäksi yleisesti nähtävänä myös kunnanviraston yhteispalvelupisteessä sen aukioloaikana kokousta seuraavan viikon torstaina.

Päätösehdotus:

1. Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi jäsentään, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina
 - Pirjo-Riitta Palonen
 - Susanna Romu
2. Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan viimeistään keskiviikkona 9.12.2020 klo 15.00 mennessä.
Tarkastettu pöytäkirja pidetään sähköisesti nähtävänä kunnan tietoverkossa torstaina 10.12.2020 klo 9.00 alkaen kunnan yleisillä internetsivuilla ja kunnanviraston palvelupisteellä klo 9.00–17.00.
3. Pöytäkirjan katsotaan tulleen yleisesti tietoon 18.12.2020, josta 14 päivän oikaisuvaatimusaika alkaa kulua.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteet/tiedoksi: -

SIVLA 100 § Käsittelyjärjestys

Selostus: Ypäjän kunnan hallintosäännön 9 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä. Toimita voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteet/tiedoksi: -

SIVLA 101 § Lukuvuoden 2021 - 2022 työ- ja loma-ajat

Selostus: Perusopetuslain 23 §:n mukaan lukuvuodessa on 190 työpäivää. Lukuvuoden työpäivistä vähennetään kuitenkin muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä.

Perusopetuksessa lukuvuosi alkaa 11.8. ja päättyy 31.7. Lukuvuoden koulutyö päätetään viikon 22 viimeisenä arkipäivänä (perusopetusasetus 7 §).

Lukuvuonna 2021 - 2022 koulupäiviä on 188.

Päätösehdotuksessa on huomioitu henkilökunnan ja huoltajien toive: ei lauantaikoulupäiviä sekä viikon syysloma ja talviloma.

Lukuvuoden 2021 - 2022 työ- ja loma-ajat:

Syyslukukausi ke 11.8. - ke 22.12.2021, 90 työpäivää
syysloma ma 18. – pe 22.10.2021 (vko 42)
joululoma to 23.12.2021 – to 6.1.2022

Kevätlukukausi 7.1. - 4.6.2022, 98 työpäivää
aloitus pe 7.1.2022
talviloma ma 21. – pe 25.2.2022 (vko 8)
Perjantai helatorstain jälkeen 27.5.2022 on vapaa
Päätjäispäivä la 4.6.2022
Esiopetuksessa kevätlukukausi päättyy la 4.6.2022.

Valmistelija: Turo Järvelä puh. 044 435 2010

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että lukuvuoden 2021 – 2022 työ- ja loma-ajat esiopetuksessa ja perusopetuksessa ovat seuraavat:

Syyslukukausi ke 11.8. - ke 22.12.2021, 90 työpäivää
syysloma ma 18. – pe 22.10.2021 (vko 42)
joululoma to 23.12.2021 – to 6.1.2022

Kevätlukukausi 7.1. - 4.6.2022, 98 työpäivää
aloitus pe 7.1.2022
talviloma ma 21. – pe 25.2.2022 (vko 8)
Perjantai helatorstain jälkeen 27.5.2022 on vapaa
Päätjäispäivä la 4.6.2022
Esiopetuksessa kevätlukukausi päättyy la 4.6.2022

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteet/tiedoksi:

SIVLA 102 § Perusopetuksen opetussuunnitelma – arvioinnin kriteerit

Selostus:

Opetushallitus julkisti uudet arvioinnin linjaukset helmikuussa 2020 ja opetussuunnitelman uudet arvioinnin kriteerit astuivat voimaan 1.8.2020. Uusilla linjauksilla haetaan yhtenäisyyttä kuntien ja koulujen välille ja tavoitteena on oppilaiden yhdenvertaisuuden parantaminen. Arviointilinjaukset siirtyivät paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi.

Oppilaan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti (POL § 22).

Oppilaan opintojen edistymisestä sekä oppilaan työskentelystä ja käyttäytymisestä on annettava riittävän usein tietoa oppilaalle ja hänen huoltajalleen. Tietojen antamisesta määritellään tarkemmin opetussuunnitelmassa (POA § 10).

Arvioinnin tulee kohdistua vain siihen, mitä opetussuunnitelmassa on tietyssä oppiaineessa asetettu tavoitteeksi. Arviointi ei saa kohdistua oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Numeroarviointia aikaistetaan siten, että se aloitetaan jatkossa kaikissa Suomen kouluissa viimeistään neljännellä vuosiluokalla.

Opetushallitus täsmentää myös päättöarvioinnin arvosanojen kriteerejä. Nykyisissä opetussuunnitelman perusteissa on määritetty, mitä oppilaan tulee osata, jotta hän saa päättötodistukseen arvosanan 8. Jatkossa kriteerit määritellään myös arvosanoille 5, 7 ja 9. Näin määritelmän saa myös vähimmäisosaaminen eli se, mitä oppilaan on ainakin osattava, jotta hän pääsee seuraavalle luokalle. Oppimäärän yksilöllistäminen tehdään vasta silloin, kun oppilas ei annetusta tuesta huolimatta näytä saavuttavan arvosanan 5 edellyttämää osaamisen tasoa.

Kuudennen vuosiluokan päättävälle valmistellaan tarkemmat kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9. Uudet päättöarvioinnin kriteerit julkaistaan viimeistään keväällä 2021 ja ne astuvat voimaan vuoden 2021 elokuussa. Uudet päättöarvosanat ovat käytössä vuoden 2022 keväällä.

Perusopetusasetus velvoittaa antamaan kunkin lukuvuoden päättyessä oppilaalle lukuvuosidistuksen, joka sisältää sanallisesti tai numeroin ilmaistut arviot siitä, miten oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet eri oppiaineissa. Lukuvuosidistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi. Arvioinnin tekee aina oppilasta opettanut opettaja, tai jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Arviointi tulee tehdä vähintään jokaisen lukuvuoden päättyessä sekä perusopetuksen päättyessä. Vuosiluokalle jättämisestä päättävät rehtori ja oppilaan opettajat yhdessä. Oppilaalla ja tämän huoltajalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta oppilaan arviointiin (POA § 13).

Oppilaalla on oikeus saada arvioinnin lisäksi palautetta edistymisestään ja kehityksestään. Palaute on osa opetusta, ja sen tulee perustua oppiaineiden tavoitteisiin. Siihen kuuluu myös itsearviointi ja toisilta oppilailta saatava vertaispalaute. Ne eivät kuitenkaan saa vaikuttaa oppiaineesta saatavaan arvioon tai arvosanaan. Palautteen antaminen ei myöskään edellytä opettajalta dokumentointia.

Jos oppilas muuttaa kotikunnan ulkopuolelle, on aina annettava erotodistus. Erotodistus annetaan samoin periaattein kuin lukuvuosidistus. Kotiopetukseen siirtyvälle oppilaalle annetaan myös aina erotodistus (POA § 12).

Opetuksen järjestäjä täsmentää paikallisessa opetussuunnitelmassa seuraavat asiat:

- yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta
- arvioinnista tiedottamisen muodot
- käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet
- valinnaisten arviointi sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt
- sanallisen ja numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa
- valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa
- välitodistukset, mikäli opetuksen järjestäjä niitä päättää antaa
- erityisen tutkinnon suorittamisen mahdollisuudet ja ajankohdat.

Valmistelija: rehtori Turo Järvelä Forssan Tölön koulun rehtori Minna Lintosen esityksen pohjalta

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että

- yhteistyö huoltajien kanssa ja arvioinnista tiedottamisen muodot määritellään lukuvuosittain Arvioinnin vuosikellossa (OPS luku 6: Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa, uusi).
- käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Koulun järjestyssääntöjen noudattaminen ohjaa myös oppilaiden käyttäytymisen arvosanan muodostumista (OPS luku 6.13).
- valinnaiset arvioidaan opetussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti. Valinnaiset oppiaineet tarkennetaan lukuvuosittain lukuvuosisuunnitelmissa, jotka lautakunta hyväksyy
- opinnoissa eteneminen, vuosiluokalta siirtyminen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt on kirjattu (OPS, luku, 6.6).
- sanallisen ja numeroarvosanan antaminen:
 1. luokan väliarvioinnin sijasta käydään tammikuussa arviointikeskustelu, keväällä annetaan sanallinen lukuvuositolistus
 2. luokan välitodistus on sanallinen ja lukuvuositolistus sanallinen arviointi.
 3. luokan oppilaat saavat numeroarvioinnin äidinkielellä ja matematiikassa. Muissa oppiaineissa sekä välitodistuksessa että lukuvuositolistuksessa on sanallinen arviointi (rasti ruutuun 5 portaisessa asteikossa).
Vuosiluokat 4-9 saavat numeerisen väli- sekä lukuvuositolistuksen.
Vuosiluokalle 9. annetaan oppilaalle perusopetuksen päättötodistus. Yksilöllistettyjen oppiaineiden osalta opetuksen järjestäjä voi antaa sanallisen todistuksen kaikilla vuosiluokilla. Käyttäytyminen arvioidaan **sanallisesti 1-3 -vuosiluokilla** ja muilla vuosiluokilla numeerisesti. Päättötodistukseen ei tule käyttäytymisen arvosanaa.

Todistuskaavakkeissa tulee olla merkittynä vuosiviikkotunnit. **Todistuskaavakkeet uusitaan ja ne ovat valmiina ennen kevätlukukauden 2021 päättymistä. Uudet todistuskaavakkeet otetaan käyttöön kevätlukukauden 2021 päättyessä.**

- valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa kirjataan hyväksytyyn opetussuunnitelman (OPS, luku 6.8.5.) Valinnaiseen oppiaineeseen liittyvä korottamisen mahdollisuus kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.
- erityisen tutkinnon suorittamisen suunnitelma valmistuu lukuvuoden 2020-21 keväällä.

Käsittelystä: Rehtori Turo Järvelä selvitti asiaa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteet/tiedoksi:

SIVLA 103 §

Ilmoitusasiat

Sivistyslautakunnalle esitetään tiedoksi seuraavat asiat:

- Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös (ESAVI/32422/2020);
varhaiskasvatuksen valvontaohjelman toteutuminen Ypäjän kunnan järjestämää varhaiskasvatusta (henkilöstömitoitus) 17.11.2020
- Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös (ESAVI/33079/2019);
vähävaraisten perheiden nuorten ja lasten liikunnan harrastuksen tukeminen 14.11.2019

Esittelijä:

Minna Nouko, varhaiskasvatus -sivistysjohtaja

Päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee saapuneet asiakirjat tiedoksi ja saattaa ne tarvittavilta osittain toimeksi.

Käsittelystä:

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteet/tiedoksi

SIVLA 104 §

Muut asiat

Selostus:

Seuraava kokous 1.2.2021 klo 18.00.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät: 98-100</p> <p>_____</p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät:</p> <p>_____</p> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p> <p>_____</p>
----------------------------	--

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/hankinto-oikaisuun.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p>Ypäjän kunta Sivistyslautakunta Perttulantie 20 32100 Ypäjä puhelin: https://www.ypaja.fi/yhteystiedot/ sähköposti: kunta@ypaja.fi</p> <p>Oikaisuvaatimuspykälät:</p> <p>_____</p> <p>Hankinto-oikaisu-pykälät:</p> <p>_____</p> <p>Oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava Ypäjän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p><i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p><i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7. päivänä siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan kotisivuille.</p>
---	---

Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta/hankinta-oikaisusta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>
-----------------------------------	--

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Puhelinnumero: 029 5642 210 (asiakaspalvelu), tietoliikennekatkon sattuessa 050 4073 429 (lisämaksuton) Faksinumero: 029 5642 269 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika <u>30</u> päivää</p> <hr/> <p>Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
-------------------------------------	--

Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none">- päätös, johon haetaan muutosta- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä- perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none">- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
------------------------	--

	<p>- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.</p> <p>Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ⁽¹⁾: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p>
Valitus markkinaoikeudelle	<p>Oikeudenkäyntimaksu on 2 000 euroa.</p> <p>Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.</p> <p>Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.</p> <p>Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan-otteeseen.</p>

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.